

Rapistrum Perenne All.
Rapistrum.
Epipactis atrorubens Hoffm.
Bruinroode Moeraswortel.

Otiorrhynchus singularis L. op Taxus.

De snuittor, door Dr. Beckers op de laatste maandvergadering meêgebracht en als schadelijk voor taxus opgegeven, werd door mij gedetermineerd naar Everts, Coleoptera Neerlandica, als *Otiorrhynchus singularis* L. Everts zegt niet, dat deze keversoort op taxus aangetroffen wordt, maar noemt wel een groot aantal andere planten: „..... zeer gemeen op allerlei jonge boomen, heesters en kruidachtige planten; ook op den en bloeienden Meidoorn. Soms schadelijk aan jonge eiken, vruchtbomen, Pelargoniums, rozen en frambozen; zij werd 's naeht knagende aan rozen aangetroffen, terwijl zij overdag zich verborgen houdt. Bij Goes als schadelijk waargenomen door het afvreten der knoppen van entloten der vruchtbomen.” i.e. Vol. II, p. 570.

Ook Kaltenbaeh, Pflanzenfeinde, kent geen *Otiorrhynchus* als vijand van *Taxus*.

Deze snuittorren zijn blijkbaar in hoogen graad polyphag. *Otiorrhynchus singularis* L. is overigens synoniem met *picipes* F. en *granulatus* Herbst.

Sittard.

H. SCHMITZ, S. J.

Trientalis europaea L.

(Zevenster).

Voor eenige weken zond me Dr. Ploem uit Vaals *Trientalis europaea* L., met mededeeling, dat ze in vrij groote hoeveelheid op Nederlandsch gebied groeit.

Tot nu toe was ze nooit in Zuid-Limburg aangetroffen.

In Noord-Nederland is Zevenster slechts op enkele plaatsen aanwezig (ter Apel, Staphorst, Denekamp en nog een paar andere plaatsen in dezelfde streek).

In naburig Belgisch gebied zag ik haar (nog vóór den oorlog) vrij veel in 't bosch tusschen Teuven en St. Maartensvoeren (Kontbosch) en verder bij Baraque Michel en Stavelot.

Bij Aken is de groeiplaats door verbouwing zoo goed als verdwenen.

Haar totaal geografisch gebied omvat vooral Noord- en Midden-Europa; maar bovendien komt ze ook voor in Siberië en Japan.

* *

De verspreiding van *Trientalis*, voor wat 't naburig Belgisch, Duitsch en Nederlandsch gebied betreft, herinnert aan die van vele andere planten, welke in de Ardennen en Eifel veelvuldig voorkomen, in Zuid-Limburg al afnemen, maar waarvan men hier en daar voortzettingen aantreft over Noord-Limburg (Mook), Veluwe, Overijsel tot in Drenthe, dus allemaal grensprovincies, terwijl ze in de overige provincies vrijwel ontbreken, zooals 't geval is met o.a. *Equisetum silvaticum*, *Galium silvaticum*, *Ranunculus nemorosus*, *Amelanchier*, *Senecio Fuchsii*, enz.

Met de geologische formaties alléén kan dit verspreijnsel niet verklaard worden.

* *

Trientalis maakt deel uit van de Primulaceënfamilie en wordt vaak ingeschreven bij het geslacht *Lysimachia*; maar ze verschilt hiervan, doordat de bladeren hoofdzakelijk aan den top van den stengel rosetachtig gerangschikt zijn, terwijl ze bij *Lysimachia* over den heelen stengel verspreid zitten.

De tengere, 7—10 c.M. hooge stengel draagt in de bladoksels, aan lange, slanke steeltjes, 1—2 witte stervormige bloemen, die meestal zeventallige bloemdeelen hebben, doch nu en dan ook van 6—8 kunnen varieeren, evenals de bolvormige doosvrucht met 6—7—8 kleppen kan openspringen.

Zelden is de bloemkleur rose.

* * *

Trientalis groeit liefst in vochtige, schaduwrijke bosschen; haar heel lichaamsgestel wijst daar al op.

Ze behoort tot de gewassen, welke deels hun voedsel putten uit vergane bladeren. Rottingsbacteriën ontleden dezen afval zoodanig, dat er organische verbindingen ontstaan, welke direct door de daarvoor speciaal ingerichte zuigwortels van deze plantengroep kunnen opgenomen worden.

De rest der stofwisseling wordt bezorgd door de groene bladeren.

Evenals de zwammen, die 't eten moeten bereiden voor een andere plantengroep, aan een bepaalde omgeving gebonden schijnen te zijn, zullen ook deze rottingsbacteriën niet lang in functie blijven, wanneer men zulke humusplanten in anderen grond overbrengt, zelfs niet als dit geschiedt door een grooten aardkluit van haar standplaats mee te nemen. Evenmin zouden zaailingen van dergelijke planten in ergens anders liggenden humusgrond lang leven.

Nochtans dunkt me, te oordeelen naar wat ik ondervond bij overplanting en uitzaaiing van boschbessen, *Pirola* en andere, dat er toch wel goede resultaten met de cultuur te bereiken zijn, mits men tevens ook aan alle invloeden (temperatuur, belichting, vocht enz.), waaraan zulke planten in de natuur bepaalde eischen stellen, tracht te voldoen.

In ieder geval hielden ze 't tot nu toe langer uit en waren fleuriger dan orchideeën.

* *

We vleien ons met de hoop, dat daar in Limburg's Zuid-Oosthoek, waar Eiffel en Ardennen tegen elkaar uitloopen, nog menige rareiteit zal aan den dag komen, nu er een deskundig, ijverig lid van ons Genootschap voor goed gevestigd is.

Want om de flora eener streek, (zelfs van een kleine) goed te leeren kennen, moet men er wonen; dat hollen zoo nu en dan 'ns door Zuid-Limburg haalt voor die kennis weinig uit.

Nuttl.

A. DE WEVER.

De Nederlandsche mieren en haar gasten.

Zooals men weet zijn „de Nederlandsche mieren en haar gasten” van Pater Schmitz S.J. in afzonderlijken boekvorm uitgekomen. Zonder uitzondering luiden de tot nu toe verschenen recensies allergunstigst.

Dr. A. C. Oudemans schrijft er o.a. over in de „Levende Natuur”: „Een heerlijk boek voor jongens. De Nederlandsche mieren en haar gasten, door H. Schmitz. Een mierenboek zou men het kunnen noemen. Maar niet in denzelfden zin als van een